

Justificació i organització del Projecte Curricular

CE Jacint Verdaguer
Centre públic d'Infantil - primària i secundària
Sant Sadurní d'Anoia

ÍNDIX

Error! Bookmark not defined..	DADES D'IDENTIFICACIÓ DEL CENTRE	4
2.	DESCRIPCIÓ DEL CENTRE I LA SEVA EVOLUCIÓ EN EL TEMPS	5
	El Jacint Verdaguer d'avui	5
	Els inicis	5
	Els vuitanta, anys de racons i tallers	6
	Els noranta, idiomes i informàtica educativa	6
	Una escola amb pàgina web	7
	Un pas més endavant: la creació del centre integrat	7
	Avantatges que suposa ser un centre integrat	8
	Un nou impuls	8
	L'escola en la societat del coneixement	9
	El nou paper de mestres i professors	10
	Les TIC: una finestra oberta al món, una eina indispensable	10
	Alumnes autònoms i responsables del procés d'aprenentatge	10
	Els projectes de treball, el mètode més engrescador d'aprendre	11
	Un valor afegit: l'anglès	11
	El Projecte d'Autonomia de Centres	12
	Suma de molts esforços	12
3.	JUSTIFICACIÓ PEDAGÒGICA DEL PROJECTE	13
	Els canvis continus	13
	Un nou món, si més no diferent	14
	Canvis tecnològics i canvis en la manera de relacionar-nos i aprendre	14
	Canvis en la família	15
4.	COM S'ARTICULA L'ESCOLA EN AQUEST NOU CONTEXT?	16
5.	CONCRECIÓ METODOLÒGICA, ORGANITZATIVA I CURRICULAR	17
	L'organització horària i metodològica:	18
	Exemple d'un treball cooperatiu dins l'àrea de Socials	19
	Justificació	21
	Possibles problemes	21
	El nou paper dels mestres i professors:	21
	Els recursos emprats	23
	L'organització de les unitats didàctiques en format digital	24
	ELS PROJECTES A LA PRÀCTICA DIÀRIA	28
	Sistema de racons fins a segon de Primària	28
	La rotllana fins a segon de Primària	28
	Plans de treball sistemàtics	28
	Projectes de treball	28
	Lectura eficaç	29
	Lectura en parella	29
	Treball del càlcul mental	29

	Els tallers.....	30
	L'educació física en anglès.....	30
	Els agrupaments flexibles	30
	El projecte de ciència.....	30
	La revista d'escola.....	31
	El full informatiu.....	31
	La llibreta de la vida	31
	El comiat dels alumnes de sisè	31
	L'educació artística	31
	Pla d'acció tutorial i competències socials.....	32
	La ràdio a l'escola	32
	El treball audiovisual.....	32
	El projecte OKUPA'T	33
	Metodologia Ayaviri Plus.....	33
	La formació: una constant.....	35
6.	TRACTAMENT DE LA DIVERSITAT	36
	L'espai classe.....	36
	Tipologies d'agrupaments:	36
	Els recursos humans que treballen amb l'equip de mestres i professors ..	37
7.	TREBALL CONJUNT AMB LA COMUNITAT	39
	Treball equip directiu - AMPA.....	39
	Clima escolar	39
	La implementació d'aquesta filosofia	40
	Relació amb el centre	41
	Serveis que ofereix l'escola	41
8.	EL CONTROL I L'AVALUACIÓ COM A MITJÀ DE MILLORA.....	41
	Competències bàsiques	42
	Proves de càlcul mental	Error! Bookmark not defined.

1. DADES D'IDENTIFICACIÓ DEL CENTRE

Nom del centre: Centre Educatiu Jacint Verdaguer
(CEIP Jacint Verdaguer + IES Jacint Verdaguer)

Titularitat: Centre de titularitat pública (Generalitat de Catalunya)

Codis jurídics: 8027365 (CEIP Jacint Verdaguer)
8064702 (IES Jacint Verdaguer) 8064702

Adreça postal: Carrer Gelida, s/n
08770 Sant Sadurní d'Anoia

Titulars: Josep Maria Esteve i Gibert, director del CEIP Jacint Verdaguer
coordinador del CE Jacint Verdaguer
Robert Muñoz i Martínez, director de l'IES Jacint Verdaguer

Signatures:

Josep Maria Esteve i Gibert

Robert Muñoz i Martínez

Segell del centre:

2. DESCRIPCIÓ DEL CENTRE I LA SEVA EVOLUCIÓ EN EL TEMPS

El Jacint Verdaguer d'avui

Des de fa tres cursos escolars el Centre Educatiu Jacint Verdaguer és una de les poques escoles públiques d'aquest país que funciona com a centre integrat 3-16, una escola on els alumnes poden cursar el segon cicle d'Educació Infantil i tota l'escolarització obligatòria (Primària i Secundària). És, també, una escola pionera en la integració de les TIC en el procés d'ensenyament aprenentatge i una escola que ha sabut aprofitar les possibilitats que les TIC ofereixen per dur a terme un canvi profund en la manera d'ensenyar, apostant fort per una metodologia innovadora i per un nou rol del professorat.

Les TIC permeten potenciar els mètodes de treball cooperatius, que situen els alumnes al centre de l'activitat educativa de manera que esdevenen els autèntics protagonistes, actius i proactius, del seu aprenentatge. Els principis educatius que orienten l'acció educativa i l'opció pedagògica escollida pel Centre Educatiu Jacint Verdaguer tenen com a objectiu que els nens i les nenes, en arribar a la Secundària, esdevinguin alumnes amb esperit crític, amb criteris propis i amb la suficient maduresa per ser autònoms i responsables del seu procés d'aprenentatge. Al mateix temps el centre també pretén que tots els alumnes acabin la Secundària i obtinguin el títol de graduat en ESO i continuïn la seva formació cursant altres estudis, ja sigui Batxillerat o Cicles Formatius.

Els inicis

El 1977 les Escoles Nacionals de Sant Sadurní d'Anoia aprofitaven l'estrena d'un nou edifici per obrir una nova etapa i adoptar una nova denominació: escola pública Jacint Verdaguer. La directora que va veure néixer la renovada escola fou la mestra i pedagoga local Maria Montserrat i Romagosa, nascuda el 1910 i formada en magisteri durant la II República, època en què es va viure una evolució cap a mètodes avançats dins la pedagogia que la van marcar profundament. La que fou la primera directora de l'escola era conscient de la mala fama que tenien les escoles nacionals i va començar a posar fil a l'agulla per acabar amb aquesta imatge. L'escola d'aleshores es plantejava un gran repte, la integració dels immigrants, i l'ensenyament del català era la clau per assolir aquest objectiu social. Un altre repte era augmentar el baix nombre d'alumnes que decidien continuar estudiant una vegada havien acabat l'escolarització obligatòria, que aleshores, recordem-ho, se situava als catorze anys. La majoria d'alumnes de les escoles públiques de finals dels setanta no cursava estudis postobligatoris perquè les seves famílies, la majoria procedents de zones més pobres de l'Estat Espanyol, no s'ho podien permetre. Sant Sadurní d'Anoia no era cap excepció i l'única escola pública del poble arrossegava un fort estigma que costava esborrar.

Els vuitanta, anys de racons i tallers

El 1979 l'escola iniciava una altra etapa: ja s'havia aprovat la Constitució Espanyola i l'Estatut d'Autonomia i la que havia estat la primera directora arribava a la jubilació. L'escola es proposava de continuar lluitant per la catalanització i per la renovació pedagògica. Els mestres del Jacint Verdaguer es van comprometre a construir un model d'escola catalana, integradora, laica i de qualitat.

La dècada dels vuitanta va estar marcada per un intens debat pedagògic. Els diversos equips directius i els claustres van treballar de valent per establir un model pedagògic que proporcionés als alumnes una educació de qualitat. A poc a poc i amb l'ajuda i col·laboració inestimable de l'AMPA i de tota la comunitat educativa el Jacint Verdaguer va aconseguir trencar amb la vella imatge d'escola pública amb pocs recursos. I això va repercutir en el tipus d'alumnat, més heterogeni cada vegada. Al Jacint Verdaguer ja no només hi estudiaven nens i nenes de famílies amb pocs recursos que optaven per l'escola pública únicament perquè era gratuïta. Altres famílies de la vila es van sentir atretes pel tipus d'educació, moderna i de qualitat, que oferia el Jacint Verdaguer.

Va ser durant els vuitanta que es van implantar els racons, un sistema que atorga als alumnes la responsabilitat d'haver de decidir quina tasca, quin racó, fan a cada moment. Els nens i les nenes aprenien d'aquesta manera a ser una mica més autònoms i conscients del seu paper d'alumnes aprenents. Aquests infants s'iniciaven en la lectoescriptura seguint el mètode Teberosky, un mètode que va revolucionar l'ensenyament del llegir i escriure. Aprenien matemàtiques gràcies a les *Matemàtiques a la carta* i aprenien ciències experimentant. Feien tallers diversos, anaven d'excursió, prenen part en certàmens literaris, concursos i activitats diverses, organitzades per la mateixa escola o per altres entitats de l'entorn més immediat.

A finals dels vuitanta arriben a l'escola els primers ordinadors. Són molt diferents dels que tenim avui, però no deixen de ser ordinadors. Malgrat que són molt pocs s'habilita una sala per albergar-los. Els alumnes s'han d'organitzar per torns per poder-ne fer ús. Encara no es parla d'Internet i ningú no és capaç d'imaginar-se que els ordinadors seran, anys més tard, element clau per avançar cap a nous mètodes d'ensenyament i aprenentatge i també cap a un nou rol de mestres i professors.

Els noranta, idiomes i informàtica educativa

El Jacint Verdaguer encara la dècada dels noranta lliure ja dels vells prejudicis que havien afectat la imatge de l'escola pública. A Sant Sadurn el Jacint Verdaguer és considerada una bona escola, una escola de qualitat. Tothom reconeix la tasca feta per la comunitat educativa, però sobretot per l'equip de mestres, que no deixa de formar-se i que any rere any malda per donar la millor educació possible als nens i nenes de l'escola.

El 1992 la candidatura del mestre Josep Maria Esteve i el seu equip guanya les eleccions al claustre en presentar un programa que aposta fort per

l'ensenyament de l'anglès i per la informàtica, a més a més d'optar per un model d'escola democràtica, participativa i oberta. El 1993 l'escola inaugura el que s'anomena *aula informatitzada d'idiomes* i inicia així un llarg camí cap a les noves tecnologies. L'escola esdevé punt de referència en l'àmbit de les noves tecnologies i, més encara, en la integració de les TIC en els processos d'ensenyament i aprenentatge.

El 1999 el Jacint Verdaguer és escollit escola del mes per la xarxa europea EUN i pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat. Un any més tard, al 2000, el Departament elogia la tasca duta a terme pel Jacint Verdaguer i l'escull com a model i centre de referència per explicar com les escoles poden treballar les TIC. Només a tall d'exemple es pot fer esment del programa europeu ARIO, a través del qual un grup d'inspectors educatius i polítics europeus van visitar l'escola de Sant Sadurní l'any 2000.

Una escola amb pàgina web

El 1997 el Jacint Verdaguer inicia la seva pàgina web, que es va renovant constantment i que de seguida esdevé un puntal de l'acció educativa. S'hi poden trobar informacions dirigides a pares, treballs fets pels alumnes, documents i projectes diversos, fòrums oberts i enllaços d'interès. El 1998 l'escola de Sant Sadurní guanya el primer premi de la tercera edició dels premis web de ciència amb un treball sobre la pintura. I en la quarta i cinquena edicions aconsegueix un valuós segon premi. Al 2001 entra en funcionament la nova intranet de l'escola. Al 2002 representa Catalunya en unes jornades sobre models educatius que tenen lloc al Parlament Europeu.

També al 2002 celebra el vint-i-cinquè aniversari amb la mirada posada en el futur i edita un llibre (*25 anys d'escola CEIP Jacint Verdaguer 1977-1992*) per commemorar l'efemèride. Aquest llibre ve a ser tot un compendi del que ha estat l'escola al llarg del quart de segle de vida que té: celebracions diverses (la castanyada, Nadal, carnaval, Sant Jordi...), tallers, sortides i colònies. I no hi manquen moltes referències en forma de text i de fotografia a l'escola del moment, la del 2002: més tallers, sortides i colònies però també agrupaments flexibles, acció tutorial, atenció individualitzada, educació compensatòria per a alumnes nouvinguts, noves tecnologies, el projecte de ciència 3/12, la intranet de l'escola, les activitats extraescolars, l'orquestra formada per alumnes i les aules d'informàtica, d'anglès i d'audiovisuals. El llibre a més a més recull un seguit de textos elaborats per diverses persones que han format part de l'escola en algun moment o altre de la seva història: mestres antics i actuals, pares antics i actuals, alumnes i exalumnes i representants de les diverses AMPAS. Veus diverses que recorden el seu pas per l'escola i que esdevenen testimoni preuat dels canvis i transformacions que ha anat fent l'escola.

Un pas més endavant: la creació del centre integrat

A la primavera del 2005 el claustre del CEIP Jacint Verdaguer va prendre una decisió ben valenta, una decisió que faria història. Va decidir, per

majoria i amb el recolzament de l'AMPA de l'escola, transformar-se en un centre integrat per tal de poder donar continuïtat al projecte educatiu de l'escola de Primària. D'aquesta manera, els nens i les nenes que estudien al que era el CEIP Jacint Verdaguer tenen l'oportunitat des de fa dos cursos de continuar treballant al Centre Educatiu Jacint Verdaguer en la mateixa línia pedagògica, sense canvis bruscos, sense interrupcions. Aquests nens i nenes ja no pateixen cap crisi en passar de Primària a Secundària. En tot moment se senten acompanyats, acollits i ben atesos, com sempre s'han sentit a l'escola.

Precisament per ser un centre integrat però també per tot el model d'escola i el projecte educatiu que representa, el Centre Educatiu Jacint Verdaguer va obtenir una menció especial en els Premis d'Educació de la Universitat de Barcelona. En l'edició del 2006 l'escola de Sant Sadurní va merèixer una menció especial del Premi Francesc Xavier Gil i Quesada per haver presentat el treball titulat *Centre Educatiu Jacint Verdaguer, cap a un repte educatiu*. Els membres del jurat d'aquest prestigiós certamen van lloar la tasca del Jacint Verdaguer sobretot en tant que experiència innovadora en el marc escolar que té una especial cura en els aspectes metodològics.

Enguany la manera de fer del Jacint Verdaguer ha arribat de la mà de dos alumnes d'ESO, acompanyats pel director de Secundària, Robert Muñoz, a la I Assemblea del Fòrum d'Experiències Pedagògiques, celebrada a l'Hospitalet de Llobregat. Els dos joves van explicar com acostumen a treballar els temes de l'Àrea de Ciències Socials: seguint un mètode de treball cooperatiu (el mètode conegut com a *puzzle* o trencaclosques, on cada integrant del grup d'alumnes es responsabilitza d'una part del treball o tema) amb l'ajuda d'ordinadors portàtils amb connexió a Internet i una pissarra digital interactiva.

Avantatges que suposa ser un centre integrat

Esdevenir un centre integrat suposa poder optimitzar els recursos i donar, per tant, un millor servei. Al Centre Educatiu Jacint Verdaguer la Primària i la Secundària sumen i comparteixen recursos, tant humans com materials. Per exemple, una mateixa professional imparteix l'educació compensatòria als alumnes del centre que ho necessitin, siguin de Primària o siguin de Secundària. Un altre avantatge el trobem en la coordinació entre els mestres que treballen a Primària i els professors que treballen a Secundària. Tots formen part del mateix centre, tots treballen en equip i és per això que la coordinació entre els uns i els altres és molt més fàcil, és molt més propera.

Un nou impuls

El Centre Educatiu Jacint Verdaguer recull el saber fer del CEIP Jacint Verdaguer i el recrea per anar més enllà, per apostar d'una manera ferma i decidida per una nova manera d'entendre l'educació, per una nova manera de concebre el paper i la funció de l'escola, d'acord amb la societat d'avui i sense perdre de vista en cap moment que els joves d'avui seran els adults

de demà. De fet, ja fa temps que a les facultats de pedagogia i a les escoles de magisteri es parla de la imminent necessitat de transformar l'actual sistema educatiu atès que, com palesen l'informe PISA i altres estudis realitzats, l'educació al nostre país no passa per un bon moment. Hi ha massa alumnes desencisats i poc motivats de cara a l'estudi. L'índex de fracàs escolar i d'abandonament dels estudis és massa alt.

L'escola en la societat del coneixement

La realitat que estem vivint ara no és la mateixa que hi havia l'any 1977, quan es va crear el Jacint Verdaguer. En pocs anys la societat ha canviat moltíssim, gairebé de manera vertiginosa. Hem passat d'una societat industrial o postindustrial al que avui molts anomenen la societat del coneixement. Se'n diu del coneixement perquè els processos econòmics ja no es basen només en la producció de béns materials, i el coneixement i la informació hi juguen un paper molt destacat. La societat del coneixement exigeix una formació contínua i és per això que a partir d'ara mai no podrem deixar de reciclar-nos, mai no podrem deixar d'aprendre. Sempre hi haurà coses per aprendre i per descobrir. Aquesta realitat evidencia la necessitat d'aprendre a aprendre. De la mateixa manera, l'escola, ara més que mai, ha d'ensenyar a aprendre.

Ja ho deia Jacques Delors en l'informe¹ a la UNESCO elaborat el 1996, i el pas dels anys no ha fet més que donar-li la raó, l'educació s'ha de sostenir en quatre pilars: aprendre a conèixer, aprendre a fer, aprendre a viure junts i aprendre a ser. Davant d'aquests quatre reptes la societat del coneixement hi té molt a dir, sobretot perquè la reflexió sobre la gestió del coneixement posa de manifest de manera imperiosa la necessitat d'una autèntica i profunda reforma educativa. I és que un dels principals punts sobre els quals gravita la societat del coneixement és l'educació. L'escola no pot restar al marge de la realitat de cada moment i, curiosament, són les escoles les que no han canviat gaire d'ençà del segle XIX. Fixem-nos, si no, en com han canviat les empreses al llarg dels dos últims segles. Si avui entrem en un banc, en una fàbrica o en un ajuntament veurem realitats totalment diferents de les que hauríem vist dos segles enrere. Malauradament no podem dir el mateix de la majoria de les escoles. Les escoles d'avui s'assemblen massa a les escoles del passat.

L'escola que es mereixen els alumnes d'avui, que són infants i joves del segle XXI, no és l'escola on vam estudiar molts de nosaltres. L'escola del segle XXI ha de donar resposta a la realitat d'avui i a la de demà, complexa i canviant. Una realitat i un món que demanen un cert domini de les TIC, coneixement d'idiomes i, el que és més important, capacitat d'adaptació als canvis i d'entesa amb els altres.

I com s'aconsegueix aquesta escola? Primer de tot cal tornar a fer de l'escola un lloc privilegiat d'aprenentatge i de creixement personal. I per aconseguir-ho és imprescindible que els alumnes s'involucrin en el seu procés d'aprenentatge. Només aconseguirem que estiguin motivats, tinguin

¹ Informe a la UNESCO de la Comissió Internacional sobre l'educació per al segle XXI, presidida per Jacques Delors.

ganes d'estudiar i s'esforcin per aprendre coses noves si l'escola els deixa tenir un paper actiu, si l'escola els permet desenvolupar la seva creativitat al mateix temps que dóna resposta als seus interessos.

El nou paper de mestres i professors

En la societat del coneixement s'ha produït un fet insòlit: per primera vegada en la història les noves generacions disposen de coneixements que les generacions precedents. Dit d'una altra manera, els fills poden saber coses que els pares desconeixen. I això és així perquè actualment l'experiència no és l'única font de coneixement. Els nostres joves obtenen informació i construeixen el seu coneixement a partir de moltes i variades fonts. L'escola és font de coneixement, però també ho són els mitjans de comunicació de masses, tan presents en la nostra societat. En aquest nou context, mestres i professors adquireixen un nou rol, un nou paper. El docent no es pot limitar a explicar el que sap, sinó que ha d'acompanyar l'alumne en el seu camí de construcció del coneixement, tot procurant que aquest camí sigui ferm. Ha de motivar l'alumne, ha de desvetllar-li el desig d'aprendre. Més que un mer transmissor del coneixement, ha de crear i dissenyar entorns d'aprenentatge, situacions d'aprenentatge. En definitiva, ha de fer néixer en l'alumne la necessitat d'aprendre.

Les TIC: una finestra oberta al món, una eina indispensable

En aquest nou marc, les TIC hi juguen un paper central. I no només perquè es tracti de tecnologies que els joves hagin de dominar per poder desenvolupar-se amb normalitat en la societat que els ha tocat viure. Juguen un paper central perquè precisament gràcies a les TIC els alumnes poden tenir accés a la cultura, a tots els coneixements, a tot el que se sap. Totes les enciclopèdies, diccionaris, manuals i llibres que hauríem volgut tenir a la biblioteca de l'escola, tot això i molt més, és ara a l'abast dels alumnes a cada aula gràcies als ordinadors i a Internet.

La integració global de les TIC a l'escola és el que diferencia el Centre Educatiu Jacint Verdaguer de la resta de centres. De fet, el Jacint Verdaguer ja va ser pioner fa quinze anys en la introducció de les TIC a l'escola. Aleshores, gràcies a l'arribada dels ordinadors a les aules es va iniciar una primera transformació educativa. Es va apostar per una metodologia innovadora basada en els racons, el pla de treball, els projectes de treball i l'acció tutorial. A poc a poc es van anar substituint els llibres de text per materials elaborats pels mestres de l'escola, molt més adequats a les característiques concretes de cada grup-classe. I tot això perquè els alumnes esdevinguessin els autèntics protagonistes del seu procés d'aprenentatge.

Alumnes autònoms i responsables del procés d'aprenentatge

Els més petits de l'escola treballen per racons. A cada aula hi ha diversos racons (el de la biblioteca, el de matemàtiques, el d'experiències, el de llegir i escriure, el de plàstica, el de l'ordinador...). Al llarg de la setmana

tots els infants han d'haver passat per tots els racons de la classe, la qual cosa equival a dir que han d'haver realitzat un seguit de tasques i activitats relacionades amb les diverses àrees del currículum (llengües, matemàtiques, ciències...). El treball per racons comporta que l'infant decideixi quin racó realitza en un moment determinat i quins altres acabarà fent més tard. D'aquesta manera els nens i les nenes aprenen a planificar i a organitzar-se el temps de què disposen.

Els plans de treball, són una de les altres activitats sistemàtiques que fomenten aquesta autonomia. N'hi ha de dues menes, un els setmanals, a partir dels quals els alumnes organitzen de manera individual les activitats que són proposades pel seu mestre o professor i les han de tenir acabades un cop passada la setmana i l'altra model són els plans de treball digitals que tenen una durada més llarga. Tant un com l'altra es basen en el treball per competències bàsiques en l'àmbit del treball individual i sistemàtic.

L'objectiu dels racons i dels plans de treball és fomentar l'autonomia dels alumnes, que aprenen a ser responsables del seu procés d'aprenentatge per tal que siguin útils en el treball cooperatiu, on desenvoluparan els coneixements.

Els projectes de treball, el mètode més engrescador d'aprendre

Hi ha la creença que els joves, com de fet s'esdevé amb totes les persones, només aprenen allò que volen aprendre. És quan l'alumne té necessitat real per aprendre una cosa, que s'esforça per aprendre-la. Per això el treball per projectes parteix de la motivació dels alumnes per provocar entorns d'aprenentatge, per fomentar entre els alumnes un tipus diferent d'aprenentatge, molt més sòlid i durador. En la major part dels casos els alumnes trien el tema d'estudi, que serà abordat per petits grups o per tot el grup-classe. Escollir entre diverses persones un mateix tema és un bon exercici de democràcia, perquè demana posar-se d'acord amb els altres i acceptar la voluntat de la majoria. Una vegada ja s'ha triat el tema els alumnes es plantegen què en saben, què més en volen saber i on cercaran la informació necessària per satisfer els interrogants plantejats. Després de tota aquesta activitat de reflexió, busquen la informació (llibres, revistes, enciclopèdies, Internet...), la posen en comú, la reelaboren i la sistematitzen. En definitiva, construeixen el seu coneixement i aprenen a aprendre.

Un valor afegit: l'anglès

L'ensenyament de l'anglès suposa un valor afegit a l'oferta educativa del Jacint Verdaguer. També en aquest àmbit l'escola es caracteritza per ser innovadora. Ja fa anys que els nens i les nenes aprenen anglès des de ben petits, al cicle inicial. A més a més, d'ençà que s'ha creat la Secundària, els alumnes que cursen aquesta etapa educativa fan els crèdits d'Educació Física en anglès. D'aquesta manera treballen l'Educació Física al mateix temps que practiquen la llengua estrangera i consoliden el vocabulari i les

estructures gramaticals apreses a la classe de llengua. Els resultats d'aquesta iniciativa són tan positius que el centre, conscient de la necessitat que els alumnes aprenguin i acabin dominant l'anglès, s'està plantejant la possibilitat d'implantar-la a altres cursos de Primària.

Una escola de qualitat que realment prepari els joves pel moment en què s'hauran d'incorporar al món laboral ha de tenir com a objectiu de primer ordre oferir als seus alumnes una bona formació en llengües estrangeres, sobretot en anglès. Per això, al Centre Educatiu Jacint Verdaguer l'aprenentatge de l'anglès i constitueix un àmbit d'especial atenció, com també ho és el treball amb les TIC.

El Projecte d'Autonomia de Centres

El 2005-2006 passarà a la història del Jacint Verdaguer com un curs clau. Un any acadèmic molt intens, carregat de feina i de molta il·lusió, i no només per la creació de la Secundària, sinó també pel Projecte d'Autonomia de Centres (PAC). A la primavera del 2005 el Departament d'Educació i el Jacint Verdaguer signaren l'acord pel qual l'escola disposa d'autonomia per organitzar-se i per gestionar els recursos, sempre en funció del projecte educatiu del centre. Aquest pla estratègic respon a la voluntat de l'administració educativa de dotar les escoles públiques de més llibertat de moviment a l'hora de donar resposta als reptes que suposa l'educació. El Jacint Verdaguer no ha volgut deixar passar una oportunitat tan engrescadora i ha treballat dur per elaborar un pla estratègic que reculli les bones pràctiques educatives que es duen a terme a l'escola i les potenciï per fer possible la segona transformació educativa que tots estem esperant, tot donant un nou i fort impuls als projectes de treball.

Després de tres anys de funcionament del Pla d'Autonomia, podem dir que, tot i les mancances d'alguns àmbits que no depenen del propi centre, la valoració tant interna com externa ha estat de molt satisfactòria. No ha estat una tasca fàcil, però ha valgut la pena.

Suma de molts esforços

El Jacint Verdaguer no seria el que és sense tota la gent que hi ha al darrere, sense totes les persones que dia rere dia fan possible que l'escola sigui una realitat plena de vida i de projectes de futur. Tota la comunitat educativa s'esforça perquè l'escola pugui assolir el seu gran objectiu: una educació que prepari els infants i joves per la societat de demà, perquè en formin part activa, i amb esperit crític la puguin millorar.

Entre les escoles de Catalunya, el Jacint Verdaguer és conegut com un dels centres més avançats en TIC i amb millors equipaments: ordinadors fixes a les aules de Primària, portàtils a cinquè, sisè i a Secundària, impressores, escàners, projectors, pissarres digitals interactives... Res de tot això fóra possible sense dues grans prèvies: El treball dels mestres i professors per darrera i l'ajuda de l'AMPA, que cada any col·labora amb el centre realitzant importants aportacions econòmiques que permeten adquirir i mantenir tota aquesta tecnologia.

L'AMPA també s'encarrega de gestionar alguns serveis fonamentals en la vida del centre escolar, com són el servei de menjador, de guarderia i d'activitats extraescolars.

La presència de les famílies en el dia a dia de l'escola va més enllà de les activitats que organitza l'AMPA. Pares, mares i familiars dels alumnes també intervenen en la vida escolar de moltes altres maneres: participant en tallers impartits per pares i mestres, acompanyant els infants quan van d'excursió i assistint a xerrades, festes diverses i jornades de portes obertes.

L'equip de mestres, no cal dir-ho, és l'altre pilar sobre el qual se sustenta el Jacint Verdaguer. Molts d'aquests mestres ja fa força anys que són a l'escola lluitant per una educació de qualitat; alguns d'ells fins i tot van viatjar a diversos països d'Europa cercant-hi noves i millors pedagogies. Els més veterans no han perdut ni la il·lusió, ni l'empenta ni les ganes de treballar i formar-se i, el que és més admirable, les han sabut transmetre als que han anat arribant després, de manera que tothom s'ha fet seu el projecte educatiu. Tot el claustre creu en l'escola i se l'estima.

3. JUSTIFICACIÓ PEDAGÒGICA DEL PROJECTE

Durant les properes línies detallem les bases de la societat actual en les quals ens hem basat i que ens han portat a realitzar aquest canvi en el nostre sistema educatiu de Centre.

Primer de tot val a dir que ha estat una reflexió conjunta de tota la comunitat educativa partint d'una visió profunda de la realitat que ens envolta i de l'anàlisi del nostre sistema educatiu actual.

Els canvis continus

La societat ha canviat i evolucionat molt en aquests darrers deu anys. Durant els segles anteriors els canvis es produïen molt lentament, de manera que la societat s'anava adaptant progressivament a aquests canvis i el coneixement dels mateixos s'anava transmetent de generació en generació.

Actualment i donat que aquests canvis ja no es produeixen de generació en generació, sinó que s'esdevenen en la vida dintre d'una mateixa generació ara se'n produeixen diferents, i a més a més afegint que la informació actualment ja no està només a l'abast d'una petita part de la població i gairebé inaccessible com en dècades anteriors sinó que tothom hi pot tenir accés, ens podem adonar clarament que l'escola ha de canviar de manera radical.

Existeix una simbiosi inseparable entre el desenvolupament de les noves tecnologies, el desenvolupament social i l'accés a la informació. Les unes afecten les altres de manera que el canvi és continu i qualsevol canvi afecta

a l'altra en la manera de pensar, d'actuar, de relacionar-nos, de treballar i d'organitzar-nos, afecta les regles socials...

Un nou món, si més no diferent

Actualment i a causa dels avenços que s'han realitzat en tots els àmbits de la societat ens trobem en un món molt diferent del que nosaltres mateixos vam viure d'infants, res ja no és igual que abans.

Aquest nou món té també noves necessitats i nous interessos, noves maneres de resoldre els problemes de sempre i noves situacions a solventar. En la societat del coneixement, a diferència de la societat industrial i de les anteriors, el coneixement és més accessible a tothom. El mitjà pel qual es transmet aquesta informació ja són única i exclusivament el llenguatge oral. Trobem unes noves maneres de comunicar-nos, fins i tot amb uns nous llenguatges i on les noves tecnologies prenen un protagonisme primordial.

Les noves tecnologies prenen el relleu a les no tan antigues ja obsoletes i potencien exponencialment les possibilitats de realitzar d'una altra manera i sovint molt millor qualsevol tasca.

Ens trobem, doncs, en un món on han canviat:

- La informació.
- Les formes de transmissió de la informació.
- Les maneres de generar coneixement a partir de la informació.
- Les diverses relacions que s'estableixen.

No fa tants anys que la televisió i la ràdio començaven a introduir-se a les cases i a les aules. Llavors segurament era impensable que, a l'actualitat, amb la telefonia mòbil, es pogués fins i tot veure la televisió, accedir a qualsevol informació i comunicar-se i des de qualsevol lloc. Això ha fet variar la concepció de l'espai i del temps, concepcions molt diferents entre les diferents societats que afecten directament el nostre funcionament diari i sobretot, com no podia ser d'una altra manera, l'escola.

Aquest món tan diferent reclama canvis també en l'àmbit educatiu, fa palesa noves necessitats, nous reptes i noves maneres d'ensenyar i d'aprendre.

Canvis tecnològics i canvis en la manera de relacionar-nos i aprendre

Les TIC han evolucionat molt durant els darrers anys. L'aparició de noves maneres de comunicar-se i de nous instruments per fer-ho han de fer plantejar als centres quines eines de treball intel·lectual s'han d'usar i quines ja cal deixar de banda.

Si pensem en els mitjans de comunicació, ens podríem plantejar el dilema de si ensenyar escriure una carta en paper o escriure un email. Possiblement algú diria que les dues coses. Nosaltres diem que no hi ha temps per fer el mateix que fèiem abans i a més a més fer altres coses. El

que no varia és el fons, però el com s'aprèn avui en dia i amb quins instruments sí que són completament diferents.

Les TIC faciliten l'accés a la informació i obren noves maneres de comunicar-se i relacionar-se que representen grans possibilitats de desenvolupament per les empreses, els negocis i també, per què no, la pròpia vida.

Cal que ens adonem que estem parlant d'un nou món, i d'unes noves tecnologies, però, també cal plantejar-se la pregunta: noves per a qui?. Segurament som nosaltres, els adults, els que ens podem identificar com immigrants en aquestes noves tecnologies i no nadius com potser ja ho són els nostres alumnes. Aquest fet significa que cal realitzar un esforç afegit d'adaptació, de restar oberts als canvis i a les noves possibilitats que ens ofereixen els nous descobriments. Això implica directament a l'escola i als professionals de l'educació que ja no poden seguir basant la seva estructura educativa

Canvis en la família

Evidentment la situació i realitat familiar és molt més diversa i també diferent de la de no fa gaire temps enrere. Actualment el difícil accés a l'habitatge o el desenvolupament professional de moltes persones impossibilita o si més no dificulta la conciliació de la vida laboral amb l'àmbit familiar.

Molt sovint es fa necessari que treballin tots els adults d'una família (pare i mare, per exemple), fet que comporta un canvi significatiu en l'atenció als fills que sovint són al càrrec de cangurs, avis o del propi centre duent a terme activitats extraescolars, casals d'estiu...

Aquests canvis impliquen directament a l'escola. Ara el saber fer, saber estar i saber ser també ho ha de treballar l'escola, i en moltes ocasions tota sola.

També veiem com a la societat actual parlar únicament de família com la mentalitat tradicional del pare, la mare i els fills o filles també és una realitat cada vegada menys habitual, donat que existeixen molts tipus de famílies diferents: mares solteres, pares solters, adopcions i acolliments, famílies amb madrastrès o padrastrès o amb dos pares o dos mares, o un tutor legal...

El nucli familiar per tant també ha canviat, i les seves funcions actualment potser no es troben molt definides i l'escola esdevé un lloc important on es recullen aquestes necessitats i on es demana que es pugui donar resposta. No sempre l'escola pot cobrir la manca d'afectivitat, no obstant no hi pot estar aliena.

4. COM S'ARTICULA L'ESCOLA EN AQUEST NOU CONTEXT?

Adequar l'escola a la societat actual no és gens fàcil, i menys si ho ha de fer tota sola. La societat necessita que l'escola desenvolupi i prepari per aquesta nova societat els alumnes que té al seu càrrec alhora que els intenta preparar perquè puguin millorar aquesta realitat. Per això les comunitats educatives de cada centre tenen l'obligació d'aportar un valor afegit al centre amb la seva participació i col·laboració.

Calen dos grans reptes:

- Implicar la comunitat en un projecte comú.
- Incorporar al sistema educatiu models metodològics i recursos que creïn l'interès dels nostres alumnes i millorin els seus aprenentatges.

En totes les feines i treballs, la cooperació entre el grup i l'ús de les noves tecnologies han ajudat de manera molt significativa a aconseguir i obtenir els resultats i objectius plantejats.

Però realment l'escola està preparant alumnes per viure i conviure en aquesta societat? Quines són les eines de treball intel·lectual que han d'utilitzar els alumnes a l'escola? Són eines que els preparen i capaciten per desenvolupar d'una manera més significativa els seus aprenentatges? Les activitats que els centres desenvolupen els conflictes i les relacions existents?

Els alumnes ja no aprenen com abans, fent el mateix que sempre s'ha fet. Sinó haguéssim canviat, seguiríem treient els mateixos resultats de sempre. En general, els alumnes han deixat d'aprendre, posar esforç i estan desmotivats pel seu propi aprenentatge. Els "más mèdia" en aquest sentit no ens han ajudat gens. Els anomenats *programes escombraries* mostren una societat on és fàcil triomfar i on l'esforç no es veu reflectit enlloc.

Sense anar gaire lluny podem trobar molts i grans pedagogs que al llarg de la història han explicat (sovint de manera molt filosòfica) com aprenen els alumnes i han ens han mostrat pràctiques pedagògiques diferents.

Cadascuna d'aquestes tendències requereix d'un rol diferent de professorat, més o menys instructor, més o menys dissenyador d'entorns d'aprenentatge, controlador, animador o orientador, que realitzi o no el seguiment de les feines de l'alumne i adapti o no els nous aprenentatges en funció de com aquests es van produint o organitzant.

La formació del professorat i el model de centre s'esdevé un factor molt important per poder donar resposta a aquesta necessitat d'adequar l'escola a la societat. Cal un model on realment els alumnes prenguin el protagonisme i deixi de tenir-lo el professor, donada la situació actual en la qual aquest ja no és l'única font d'informació de què disposen els alumnes.

Cal una escola adaptada al nou món que utilitzi les tecnologies i metodologies més actuals i creï espais de relacions humanes, només així

prepararem a l'alumnat per saber treure el màxim rendiment i perquè sigui capaç d'adaptar-se als canvis que vagin sorgint a la societat sense cap tipus de problemes. Ja mai més s'aprendrà únicament i exclusivament a les escoles. Ara la formació dels nostres joves serà un constant al llarg de la vida i els hem de preparar per tal que siguin capaços de dur-la a terme sense conflictes. Sigui on sigui, l'aprendre a aprendre s'esdevé una obligació.

Cal una escola que capaciti l'alumnat també en unes maneres de relacionar-se, col·laborar, compartir, que desenvolupi les habilitats socials tan necessàries per participar d'aquest nou món.

Aquestes reflexions prèvies, que ens han comportat tres anys d'intens debat, són les que han servit per establir els principis educatius del centre que orienten l'acció educativa i l'opció pedagògica. Tot això es concreta en els documents de centre i en l'acció educativa tal i com explica el següent apartat.

5. CONCRECIÓ METODOLÒGICA, ORGANITZATIVA I CURRICULAR

Partim de la concepció que la formació intel·lectual i la sociabilització han de ser les bases del nostre sistema educatiu. Bases sense les quals una persona no es pot desenvolupar de manera lliure i poder escollir el seu camí. L'educació ha de ser útil a la vida i l'escola té molt a fer.

L'organització del Centre es basa bàsicament en dues concepcions metodològiques:

- El constructivisme individual (el mestre parteix sempre del que sap l'alumne).
- El constructivisme social (cal crear ambients d'aprenentatge on els alumnes interactuin entre ells i desenvolupin les seves capacitats).

Potenciem en els alumnes:

- L'atenció, basada en el principi d'autoritat.
- L'esforç individual, per tal de ser efectiu en el grup. Basat en el principi del control i seguiment del mestre/professor.

El coneixement, basat en la interacció amb altres companys, mestres i amb la informació i la comunicació. L'entorn on es desenvolupa són els ambients d'aprenentatge que organitza meditatament el mestre/professor.

El sistema permet que cada alumne pugui desenvolupar-se i alhora col·laborar, ser alhora alumne i mestre. Per aquest motiu, l'escola treballa sota els següents grans objectius:

- Fer que els alumnes siguin responsables del seu procés d'aprenentatge.
- Que siguin actius, col·laboradors i participatius.
- Que entenguin i sàpiguen viure i conviure amb societat.

- I que siguin generadors de nous coneixements.

Per poder aconseguir una coherència entre els objectius plantejats, la funció docent i els resultats que esperem obtenir utilitzem unes metodologies que realment portin a aquesta fita. Els objectius estan per aconseguir-los, no només per definir-los.

És a dir, que per poder aconseguir alumnes autònoms i responsables dels seus aprenentatges, realment fem propostes educatives on els alumnes puguin ser autònoms i puguin exercir aquesta responsabilitat. Per fer alumnes sociables, participatius i col·laboradors, proporcionem moments de trobada on els alumnes poden o hagin de comunicar-se, intercanviar opinions, informacions i participar conjuntament en projectes comuns.

No cal dir que si els volem preparar per viure a la seva societat els hem de formar amb les seves eines, les més actuals, les que hauran d'utilitzar, i per tant les pròpies de la seva generació, posem dins de l'aula i al seu abast tots aquests recursos necessaris.

Per fer-ho possible han calgut cinc grans transformacions:

- La de les infraestructures del centre: que permetin l'accés a Internet des de totes les dependències del centre, preparades per acollir i suportar una potència elèctrica i banda d'ample que doni resposta a les necessitats del nou context. Modificar espais per poder compaginar metodologies, taules, nens i instruments.
- La del currículum: per poder gestionar segons hem explicat tot el funcionament i desplegament curricular en funció de les 3R, el treball sistemàtic i el treball cooperatiu, que més avall expliquem.
- El nou paper del mestre/professor. Imprescindible com a motor executor directe de les actuacions preses i com a motor principal en la creació dels entorns d'aprenentatge.
- Els recursos a emprar.
- La gestió i l'organització.

L'organització horària i metodològica:

L'organització horària i metodològica es basa en que l'educació és una cosa conjunta entre escola (entesa com a tota la comunitat educativa) i família. Per aquest motiu s'especifiquen quines són les tasques que es duen a terme dins l'escola i aquelles que s'exigiran que es duguin a terme dins l'entorn familiar i/o amb la participació d'altres institucions.

L'entorn web ens permet crear unitats de programació més enllà de l'aula on des de qualsevol punt es pugui continuar amb la tasca iniciada al centre i amb la mateixa línia metodològica. També ens permet fer un seguiment més exhaustiu dels nostres alumnes i que sigui visible per a les famílies per tal d'implicar-se en la formació del seu fill. Els pares reben un SMS davant de qualsevol tipus d'informació, incidència o deures que tinguin els seus fills.

Per tal de dur a la pràctica aquests grans objectius, disposem d'una organització horària i metodològica del currículum dins l'horari lectiu, basada en:

El treball de les 3R: Aquells continguts definits en aquest projecte, que el mestre/professor ha de transmetre com la millor font d'informació de què disposen els alumnes. A més de la transmissió d'aquells continguts que els alumnes no descobririen per si sols o en un curt espai de temps, el mestre/professor estableix el diàleg amb els alumnes fent-los reflexionar i participar de l'exposició.

El treball sistemàtic, on es demana l'exercitació individual per part de l'alumne. Aquest treball no només consisteix en resolució de fitxes, sinó en la manipulació per a la descoberta, la lectura silenciosa i la seva comprensió, l'obligació d'acabar certes tasques en un determinat temps i l'estudi dels conceptes explicats.

El treball cooperatiu, on l'alumne no només es sociabilitza sinó que crea la base principal del seu coneixement interactuant amb els altres companys. Tot i que el paper principal el tenen els alumnes, el marc organitzatiu i l'entorn d'aprenentatge són bàsics per tal que esdevingui un bon sistema educatiu. Per aquest motiu, el mestre/professor té present:

- L'organització dels grups.
- Les adreces d'Internet acotades on poden trobar la informació.
- La claredat del procés.
- El seguiment i les responsabilitats de cada component del grup.
- El que se'ls exigeix.
- El que es pretén aconseguir.
- Com s'avaluarà per tal de controlar tot el procés d'ensenyament - aprenentatge.

L'horari està en funció d'aquesta organització, i per aquest motiu, en quatre de les hores de treball cooperatiu posem dos mestres o professors dins la classe per tal d'ajudar els diferents grups, guiar-los i atendre'ls el millor possible.

Durant els dotze anys d'escolarització obligatòria -i ja des de l'educació infantil- el treball d'explicació (3R) va perdent protagonisme vers el treball cooperatiu, que a mesura que s'avança en l'escolarització adquireix més rellevància, mentre el treball sistemàtic es manté constant.

Exemple d'un treball cooperatiu dins l'àrea de Socials

Metodologia

Fem servir el mètode del puzzle, amb adaptacions en funció dels nivells d'aprenentatge. S'estableixen quatre grups de treball heterogenis, amb un nombre variable de components, entre els quals hi ha alumnat amb

dificultats d'aprenentatge, que son tutoritzats per algun dels components del grup.

Organització del treball per part de l'alumnat

Grup d'especialistes

La tasca a fer consisteix en cercar informació de diverses fonts sobre uns continguts ja donats, elaborar un document marc i posar en comú la informació que s'ha de transmetre a l'equip base. Paral·lelament s'elabora també un mapa de conceptes.

Equip base

Una vegada acabat el treball de recerca es traspasa la informació a l'equip base. En aquest punt és molt important recalcar a l'alumnat que aquest traspàs d'informació es faci a partir del mapa de conceptes: així s'evita el dictat del text treballat i s'afavoreix una exposició de continguts.

Entenem que aquest aspecte és clau pel que suposa vers la transformació dels aprenentatges i, per tant, en l'adquisició de nou coneixement. Per la qual cosa la tasca del professor s'ha de centrar en orientar, mostrar, ajudar a que es posi en pràctica aquesta exposició amb l'objectiu que l'alumnat aprengui a transmetre el coneixement.

Treball de grup i individual

Acabada la feina de traspàs i una vegada completat el puzzle, es realitzen tasques que reforcin i ajudin a l'assimilació dels continguts treballats: preparar la presentació del tema, fer exercicis escrits (en format paper) i activitats d'aprenentatge i autoavaluació a través dels Hotpotatoes.

Així mateix el professor fa una prova escrita a un dels integrants del grup. El resultat d'aquesta prova serà la nota de grup per a cada un dels integrants del mateix.

Finalment s'exposen les presentacions elaborades.

Avaluació

La unitat didàctica es conclou amb una prova individual escrita.

Organització del treball per part del professor

Grup d'especialistes

El professor orienta, comenta i dona suport a l'hora de cercar la informació, aclarir aspectes de vocabulari, conceptes..., elaborar resums o mapes conceptuals.

Una vegada acabada la cerca fa preguntes als especialistes amb l'objectiu d'assegurar que tots els integrants del grup coneguin els continguts que estan treballant i els assigna una nota d'especialistes.

Equip base

Es continua amb la tasca d'orientació i suport. En acabar el traspàs de cada especialista torna a fer preguntes per assegurar el coneixement general del tema treballat.

Al llarg del treball dels grups es van anotant observacions de l'alumnat: clima de treball, actitud...

Justificació

La tria del mètode del puzzle es fonamenta en la constatació de que és el que millor s'adapta a l'àrea. Ens permet establir grups prou flexibles, cercant més o menys homogeneïtat segons les necessitats, formar grups de suport per parelles -tutoria entre iguals-, suplir absències puntuals...

Així mateix els continguts permeten el treball cooperatiu basat en l'intercanvi, el repartiment de tasques i/o responsabilitats, el compartir estratègies i transmetre informacions i coneixements.

Possibles problemes

De treball personal

Preveure i facilitar -forçar, motivar- la participació dels integrants dels diferents grups i garantir el traspàs d'informació, tant entre els diferents integrants del grup com vers els alumnes tutors-tutorats.

De caire tècnic

El fet de treballar a internet implica haver de preveure situacions no desitjades de manca de connexió: la solució passa per poder disposar fàcilment dels materials en local i/o en format paper.

Aquesta és, de manera aproximada, la progressió des de 1r PRI fins a 4t d'ESO.

El nou paper dels mestres i professors:

El nou rol del mestre del segle XXI és aquell que té la capacitat per adaptar-se al nou context educatiu i social i dona resposta a les necessitats actuals. Per això els nostres mestres i professors saben molt bé que el principal objectiu són els alumnes. També som conscients que el coneixement no es pot transmetre i que aquest només es produeix quan es proposen activitats i es resolen problemes a la pràctica.

Per això la tasca de mestres i professors ja no és únicament i exclusivament la transmissió d'informació, sinó que realitza altres funcions:

- Prepara els entorns d'aprenentatges.
 - Les unitats de programació.

- ❖ En dossiers en paper.
- ❖ Amb l'entorn Moodle de manera digital (veure <http://www.jverdager.org/aula/>)
- Organitza els grups cooperatius.
- Planifica els plans de treball quinzenals.
- Planifica les lectures i el seu desenvolupament.
- Avalua en funció de les competències bàsiques.
- Preveu els materials necessaris per treballar:
 - ❖ Manipulatiu.
 - ❖ D'investigació i descoberta.
 - ❖ Jocs educatius.
 - ❖ Sortides i/o visites.
 - ❖ Xerrades, conferències, videoconferències o xats.
- Preveu els materials de participació de les famílies.
 - ❖ Dictats.
 - ❖ Repàs de lliçons.
 - ❖ Exercitació dels continguts a sistematitzar.
 - ❖ Lectures de textos.
- Atén la diversitat.
 - ❖ Els agrupaments flexibles.
 - ❖ Les atencions individualitzades.
 - ❖ Els materials específics.

En aquests context, el perfil dels nostres mestres i/o professors és el d'un professional que:

- Crea expectatives positives i realistes en els alumnes.
- Dóna el màxim de missatges positius, sense oblidar que l'autoritat la té el mestre/professor.
- Resta sempre al costat de les necessitats dels alumnes.
- Vetlla per la seva formació intel·lectual i social.
- Exigeix als alumnes el mateix esforç que ell/a hi posa.
- És sistemàtic i rigorós i vetlla diàriament pel treball que es du a terme a l'aula i no pretén simplement dur tasques per ocupar el temps. No obstant no cal confondre-ho amb rigidesa o inflexibilitat.
- És conscient d'allò que vol avaluar als seus alumnes.
- Treballa en equip, on es desenvolupa de manera activa, compromesa i participativa.
- Domina les eines pròpies de cada generació per tal de poder aprofitar al màxim els aprenentatges en els alumnes.

- Fa participar al màxim els alumnes per tal que ells es comprometin en el seu aprenentatge.
- Aprofita fets i interessos dels alumnes per canalitzar la informació verídica i l'interès per aprendre.
- Té l'equilibri entre autoritat i estima/atenció.
- Ha de tenir una gran capacitat pel canvi, en una societat on aquest s'esdevé de manera sistemàtica i cada cop més en un espai de temps menor.
- Té una rigidesa en els càstigs si aquests s'esdevenen.
- Té una bona predisposició, participació activa en el projecte de Centre i intenta fer crítiques constructives de millora del projecte.

Els recursos emprats

Intentem que en tot moment els recursos emprats siguin els propis de cada generació, no podem fer servir els mateixos recursos que abans com si el món no hagués canviat. L'escola no pot estar aliena al desenvolupament de la societat. Cal que sàpiga recollir el que aquesta societat té de bo i aprofitar-ho per fer una bona formació intel·lectual i humana.

Els recursos materials són imprescindibles per descobrir l'entorn, per comprovar hipòtesis, per comunicar-se, per cercar informació, per desenvolupar estratègies i per saber manipular, entre d'altres. Per tant, no es pot dur a terme una bona formació sense aquests recursos materials.

En aquest sentit el centre ha fet una forta inversió durant els darrers deu anys que ens han permès disposar de diferents materials que ens faciliten:

- Accés a la informació (un ordinador per cada 1,5 alumnes).
- Mecanismes de manipulació i investigació (material de ciència per investigar dins i fora de la classe).
- L'autoavaluació (recurs de la Intranet amb molts materials digitalitzats pel propi Centre).
- Fer dispositius de simulacions (una aula de robòtica).
- La significació dels continguts explicats (pissarres digitals interactives a cada classe).
- L'emmagatzematge de la informació de tota mena: apunts, escrits, treballs diversos (dos servidors de continguts).
- Jugar i descobrir així estratègies mentals (els projectes de matemàtiques i el càlcul mental es basen en aquests jocs).
- Jocs manipulatiu (de muntatges i construccions).
- La recollida de dades i l'observació de fenòmens naturals (ecodats i sensors).

- L'observació i l'extracció de conclusions a través de materials vius (peixeres i terraris).
- Comprovar hipòtesis.
- Veure i escoltar: cada aula disposa d'un equip d'àudio i vídeo; a més, disposem d'una aula de música amb un teclat midi i equip informàtic per cada dos alumnes.
- Dur a terme d'educació visual i plàstica.
- Canalitzar la informació i la comunicació (a través de la intranet de l'escola).
- Un laboratori d'anglès.

Els ordinadors, per la seva capacitat de conjugar moltes de les eines de treball intel·lectual, són presents a tots els espais del Centre a disposició de cada alumne pel seu desenvolupament intel·lectual. En aquest moment cada alumne del cicle superior disposa d'un ordinador portàtil al costat de la taula que s'usa quan fa falta i no quan toca anar a l'aula.

Així mateix, cada aula disposa d'un projector, una pissarra digital interactiva, una impressora, una webcamp i de sis ordinadors dins la classe. Cada cicle comparteix una impressora làser i tota l'escola una de color.

L'organització de les unitats didàctiques en format digital

Des de fa setze anys, l'escola ha fet una aposta molt forta per introduir les TIC en l'entorn educatiu. No obstant, fins ara fa sis anys no teníem gens clar com s'havia de dur a terme aquesta introducció dins del Centre. En aquests moments, l'escola, ha anat eliminant poc a poc els llibres de text (només en disposem de dos al cicle superior), cosa que ens ha permès organitzar el currículum i les activitats segons el projecte de Centre. No obstant té una vessant esgotadora ja que tot el material l'ha d'elaborar el propi mestre en equip.

En aquest sentit hem fet una aposta de futur que esperem es consolidi en pocs anys. Disposem d'un entorn web propi on els alumnes segueixen el seu ritme de treball interactuant les propostes elaborades pels mestres o professors. Les propostes en format digital han de tenir un major grau de significació per part de l'alumne i li han de permetre entendre millor els conceptes que està investigant. Han de ser materials que permetin treballar tant de manera individual (els plans de treball o crèdit de síntesi) com de manera cooperativa (els projectes de treball) compartint els coneixements entre iguals. Si no li ho permeten, no perdem temps en formats digitals i els hi mostrem en format paper.

La nostra pàgina educativa (www.jverdager.org) disposa de diferents entorns que permeten treballar i desenvolupar en els nostres alumnes diferents estratègies intel·lectuals. Destacarem només les que fan referència a la formació curricular i no explicarem tot l'entorn de treball entre els mestres i professors.

Destaquem:

La intranet: L'AULA i les activitats

L'AULA és l'espai d'aprenentatge e-learning que cada docent i a l'umne/a fa servir per:

- Crear les unitats didàctiques.
- Deixar constància de les programacions.
- On els alumnes aprenent i interactuen en grup i amb els seus mestres i/o professors.

L'AULA és un espai virtual basat en l'entorn Moodle. Aquí els mestres creen les unitats didàctiques que els alumnes van duent a terme. Aquestes unitats es basen en la metodologia de l'escola i les activitats estan classificades segons la seva tipologia: 3R - Treball sistemàtic - Treball cooperatiu.

La tipologia d'activitats s'estructuren per:

- Projectes de treball.
- Plans de treball.
- Webquests.
- Recerques del tresor.
- Lliçons.
- Lectures.
- Crèdits variables i de síntesi (únicament a la Secundària).

D'aquesta manera no hi ha problemes per consultar-les, modificar-les per millorar-les i aplicar-les quan vénen mestres o professors nous. És un entorn que permet l'emmagatzematge de moltes dades i activitats variades, per la qual cosa és un recurs que podem compartir entre tots i on tots poden veure les bones pràctiques que els companys fan.

Les ACTIVITATS són un repositori de materials digitalitzats de qualitat que fan més significatius els continguts. Estan classificades segons les diferents àrees del currículum i en funció dels plans de treball o crèdit de síntesi. De totes elles queda registre del que van fent els alumnes. Moltes d'aquestes activitats serveixen als propis mestres per poder explicar conceptes a vegades força complexos.

La intranet: la wikipèdia i els blocs

La motivació per la lectura i l'escriptura passa per la seva utilització. Per això la creació de material digitalitzat per part dels propis alumnes esdevé

una necessitat. Cada alumne té un identificatiu i contrasenya per tal d'entrar a la wikipèdia:

- Contes i poemes.
- Dites i refranys.
- Fets històrics.
- Festes tradicionals.
- Descripcions de quadres treballats.

La intranet: cartes al director

Els alumnes poden en tot moment enviar una carta al director. Aquest se les llegeix diàriament i les contesta totes. Això crea un lligam entre l'escola i els alumnes molt positiu.

La intranet: els enllaços

En aquest mòdul, cada mestre o professor crea un enllaç a aquelles pàgines d'interès educatiu, de tal manera que tothom hi pot accedir. Estan classificades per àrees del currículum i han de tenir un alt grau de qualitat pedagògica i significativa. Facilita molt la tasca de navegació, així com el que cada mestre vagi per lliure. Compartim d'aquesta manera el treball que cada un fa.

Les propostes del mes: resollem enigmes i problemes i comentem la imatge del mes

Els alumnes disposen d'un aplicatiu on durant tot el mes han de resoldre un problema, un enigma i han de fer un comentari d'una imatge (un quadre, una propaganda, una fotografia, un monument o una escultura). A final de mes, cada mestre o professor comenta amb el grup classe les aportacions fetes i com les han resolt o per què han fet el comentari que han fet.

La intranet: els blocs

Cada mestre o professor i cada alumne/a disposen d'un bloc personal on pot expressar les seves opinions i on, en moltes ocasions, serveix al mestre o professor per proposar activitats lectives.

És un mitjà molt potent per treballar tant l'expressió escrita com la comprensió lectora.

La intranet: Amb tot el programari necessari i un espai personal i un de compartit per no crear la fractura digital

El darrer repte de l'escola ha estat eliminar barreres digitals i fer possible l'accés del programari i d'un espai virtual a tots els nostres alumnes i mestres/professors.

Aquest nou entorn, que ja està disponible i que s'inaugurarà l'1 de setembre de 2008, disposa de tot el programari online (tractament de textos, full de càlcul, programa de presentació, càlculadora, programa de dibuix, calendari, email intern i jocs educatius) on des de qualsevol lloc amb una connexió wireless, l'alumne o mestre/professor podrà usar-lo i compartir el fitxer amb altres companys mitjançant l'espai virtual (un de personal i un de compartit).

Ara el nostre repte, en el qual hi estem treballant amb l'administració local, és aconseguir la ciutat wireless per tal de acabar definitivament amb la discriminació entre els que poden i els que no poden disposar d'una connexió a internet.

Per tal de ser un sistema segur i controlable, només s'hi pot accedir mitjançant una compte d'usuari que facilita el propi centre.

La intranet: i les famílies

Sempre hem dit que l'educació és cosa de tots, que les famílies tenen un paper important en aquest sentit. Però poques vegades disposem de mecanismes per tal que la col·laboració pugui ser efectiva i real.

Per tal que les famílies estiguin ben informades disposem de diferents mecanismes de contacte que poc a poc i en un futur no massa llunyana seran d'una gran eficàcia.

- Els SMS. Els pares davant de qualsevol incidència reben al seu mòbil un missatge descriptiu. D'aquesta manera saben en tot moment allò d'excepcional que succeeix a l'escola.
- Hi ha un entorn de contacte amb secretaria, els tutors o l'AMPA de l'escola per tal de proposar activitats o demanar entrevistes.
- Una agenda on els pares poden consultar els deures diaris que tenen els seus fills.
- Les notícies generals més destacades del Centre
- I s'està dissenyant un entorn de seguiment personalitzat de cada alumne on només hi tinguin accés els pares dels nostres alumnes i concretament al seu fill/a.

ELS PROJECTES A LA PRÀCTICA DIÀRIA

Sistema de racons fins a segon de Primària

Aquesta organització ens permet desenvolupar en els alumnes estratègies organitzatives del temps i de l'espai. Cada infant sap que té unes tasques setmanals que ha de dur a terme en diferents espais de l'aula. S'ha d'organitzar-se per tal d'acabar-los.

La rotllana fins a segon de Primària

Espai on es duen a terme els conceptes introductoris nous. El mestre explica i interactua amb els alumnes fent-los pensar, reflexionar i participar.

Plans de treball sistemàtics

Són a partir de tercer de Primària i consisteixen en dossiers que han d'acabar cada quinzena. Es basen en el treball sistemàtic individual i treballen dos grans àmbits: L'hàbit per l'estudi i el reforç dels continguts apresos.

Aquests plans de treball són interdisciplinars i treballen aspectes com:

- Resolució de problemes i enigmes.
- Lectura silenciosa.
- Plans de treball digitals (aquests duren un mes cada un).
- Estudi i memorització.
- Creació literària.

Cada mestre fa un seguiment exhaustiu de totes les tasques que duen a terme els alumnes. Quan les fan amb l'ordinador en queda registre i el mestre interactua amb l'alumne mitjançant el correu intern mestre-alumne.

Projectes de treball

Aquesta és la bandera de l'escola. És on els alumnes creen el seu coneixement. Són ells qui proposen els temes a treballar. Un cop proposat un tema es fa sempre una prèvia del que saben i del que volen saber, a partir de la qual s'organitzen els grups de treball de manera cooperativa (en la majoria dels casos amb el sistema del trencaclosques).

La funció de cada grup i de cada alumne, és descobrir el que volien saber i comprovar les hipòtesis elaborades. La cloenda de cada projecte és variada, en algunes ocasions s'acaba amb una presentació digital que fan els grups als seus companys de classe, d'altres amb la creació d'un mural resum del

treball i d'altres amb un dossier que passa a les famílies perquè el mirin i posin els seus comentaris.

La nostra experiència ens diu que els aprenentatges que en aquest procés es desenvolupen són duradors en el temps, més que no pas les explicacions, que de seguida s'obliden.

Lectura eficaç

L'escola disposa de dos materials (en dossiers paper o bé en format digital) elaborats pel propi claustre on de manera sistemàtica i ja des de petits treballem un seguit d'activitats que fan que l'alumne desenvolupi l'agilitat i la comprensió lectora. Una sessió setmanal es dedica a aquest tipus de treball.

Lectura en parella

Partint de la base que ensenyant s'aprèn més que escoltant, una hora a la setmana aparellem alumnes on un d'ells fa de tutor i l'altre és el tutorat (aquest rol es canvia al llarg de l'any). El tutor disposa dos dies abans de la classe, d'una fitxa amb un text dividit en quatre apartats:

- Preguntes per parlar sobre el text.
- Text.
- Activitats de comprensió lectora.
- Activitats complementàries a la lectura.

El tutor s'ha de preparar molt bé el tema a casa i ha de cercar al diccionari els termes que desconeix. El dia de la sessió amb el seu tutorat, l'hora s'estructura de la següent manera: Primer el tutor pregunta al tutorat si sap de que anirà la lectura del dia tot mirant el títol i la introducció. S'estableix un diàleg oral durant un cert període de temps, a continuació el tutor llegeix el text ell sol, després ho fan tots dos i darrerament el tutorat tot sol (en aquest punt el tutor l'ajuda de manera positiva). Un cop acabat de llegir fan les propostes de comprensió del text.

Treball del càlcul mental

Una hora a la setmana i ja des de P3, cada grup classe es divideix en tres grups on cada un fa la sessió de càlcul mental. Aquesta sessió està dividida en dues parts. La primera part consisteix en una bateria de preguntes gradades on treballen diferents estructures de càlcul mental. Aquesta primera part es fa en gran grup i un mestre pregunta a tots els alumnes de la classe i aquests, a més de donar la resposta, han d'explicar quina estratègia han fet servir. La segona part està dividida en dos grups, l'un fa una fitxa digital lligada a la sessió de càlcul mental i l'altra mig grup fa un joc matemàtic també lligat a les estructures de càlcul mental.

Com a resultat d'aquesta experiència, els nostres alumnes treuen uns resultats de càlcul mental molt considerables.

Els tallers

Cada nivell de Primària s'organitza en cinc grups i realitza tallers diversos, relacionats amb diferents àrees del currículum: taller de vídeo, d'animació visual, de teatre, de robòtica, de ràdio, de creació de contes i de fotografia).

Un cop a la setmana, de cada nivell es fan cinc grups i cada un l'agafa un mestre durant tot un trimestre. En acabar el trimestre, els alumnes canvien de taller, de tal manera que cada any duen a terme 3 tallers (6 en tot el cicle, que són els que estan programats).

L'educació física en anglès

Des de fa dos anys, i després d'una reflexió profunda del que passa amb aquesta assignatura, encara pendent al nostre país, vam decidir posar a la pràctica aquesta llengua més enllà del seu aprenentatge dins l'aula. D'aquesta manera vam iniciar una altra àrea en anglès. Aquesta fou l'Educació Física. Ara es du a terme al cicle inicial i al cicle mitjà i a tota l'ESO i l'any vinent també al cicle superior.

Els agrupaments flexibles

Des de P4 i dues hores a la setmana, els alumnes es distribueixen en grups segons les seves necessitats. Hi ha dos agrupaments de matemàtiques i dos de llengua. Es potencia poder donar a cada alumne allò que necessita.

De dues classes se'n fan tres agrupaments, de tal manera que en grups més reduïts es pot treballar amb una altra dinàmica i donar més atenció a cada alumne.

El projecte de ciència

Donar resposta als fenòmens que envolten als nostres alumnes, fer-los descobrir el seu entorn, adonar-se que viuen en un món complex, fer veure les relacions que estableixen un equilibri al nostre planeta i experimentar i manipular per descobrir, són els objectius del treball d'aquesta àrea.

Per fer això possible, els alumnes disposen de tot tipus de materials per investigar, prendre dades, representar-les, observar fenòmens que a simple vista no s'aprecien, veure en pocs moments processos llargs que poden dur a terme dins i fora de l'aula ordinària.

La majoria d'activitats que es duen a terme en aquesta àrea es fan mitjançant projectes de treball d'investigació a partir del treball cooperatiu entre els alumnes.

La revista d'escola

Cada alumne i cada mestre disposa d'un bloc a la pàgina de l'escola. En tot moment tothom pot penjar una notícia i, si ho demana, pot passar a la pàgina principal de la revista digital "*Ets i Uts*" de l'escola.

Amb aquesta iniciativa pretenem motivar als nostres alumnes perquè escriguin allò que han fet, allò que senten o simplement que experimentin el plaer d'escriure. De totes les notícies s'edita en format paper un trimestrari de més de seixanta pàgines que es reparteix a les famílies de l'escola. Aquest trimestrari també s'anomena "*Ets i Uts*", però és en format paper.

El full informatiu

Aquest full el realitza una comissió de mestres i pares de manera quinzenal. L'objectiu és reflexionar sobre diferents aspectes per educar els nostres fills. Hi ha un gran titular i un text curt acompanyat d'un dibuix. Pretén ser explícit, curt i clar. Es fa una còpia per a cada alumne que es fa arribar a les famílies.

La llibreta de la vida

És una llibreta, amb caràcter propi i impresa amb el nom "*La llibreta de la vida*", on cada alumne hi reflexa aquells àmbits més importants del seu pas per l'escola.

Aquesta llibreta passa any rere any al curs següent i s'hi apunten coses, si enganxen fotografies de sortides, de festes o de fets importants per l'alumne. Un cop acabada la Primària cada infant s'emporta la llibreta com a record.

El comiat dels alumnes de sisè

Sense que els alumnes de sisè se n'adonin, durant el darrer trimestre, duem a terme un seguit d'activitats que no acaben de lligar i que els estranya molt. Per darrere, un equip de mestres prepara un vídeo que s'enduran a casa durant l'acte de final de l'etapa de Primària on hi assisteixen pares, mestres, alumnes i l'equip directiu.

L'educació artística

Tots els alumnes assisteixen anualment a un mínim de tres representacions (una musical, una de dansa i una teatral).

Disposem d'una aula de música amb instruments de tota mena i amb un ordinador i teclat midi per cada dos alumnes.

L'escola té una orquestra (La jove orquestra Jacint Verdaguer) amb quinze anys d'experiència i d'actuacions per arreu. Actualment està composta per vint-i-sis alumnes.

I la plàstica té, en el Centre, un paper important per la seva expressió artística.

Pla d'acció tutorial i competències socials

El Centre disposa d'un seguit d'activitats sistemàtiques que treballen en els nostres alumnes els següents aspectes:

- L'autoestima.
- La resolució de conflictes.
- L'empatia.

Cada alumne té també un agermanat. Agermanem classes i alumnes. Això ens permet dur a terme activitats compartides on uns ensenyen als altres el que fan (obres de teatre) o bé s'ajuden (els grans als petits a llegir contes, per exemple), s'envien correus o postals per Nadal, o es visiten, entre d'altres coses. Això crea un clima escolar força favorable.

La ràdio a l'escola

La ràdio és un bon mitjà per treballar l'expressió oral. El nostre centre potencia molt aquesta competència bàsica que a més treballa altres àmbits corporals.

Disposem de recursos tecnològics que ens permeten, amb una certa facilitat, dur a terme aquest tipus d'activitats múltiples i que treballen, a part de l'expressió oral, l'expressió escrita en la creació dels guions.

La Kinesiologia

Un trimestre a l'any, i una hora a la setmana, els alumnes realitzen activitats de kinesiologia que els ajuda personalment a concentrar-se, relaxar-se i a tenir un autocontrol.

El treball audiovisual

Amb l'objectiu de fer entendre el que s'esdevé darrere d'una pantalla de TV o de cinema i saber discriminar la realitat de la ficció, durant el cicle superior i a l'ESO s'elaboren diferents muntatges audiovisuals amb diferents formats:

- Format vídeo.
- Format animació fotograma a fotograma.
- Format disseny dibuixant cada un dels fotogrames.

El resultat han estat molts materials que estan disponibles a la xarxa per a ser visualitzats. N'és un exemple el premi de vídeos d'escola. <http://www.xtec.net/~aalas/talleranimacio/talleranimacio.html> i <http://xtec.cat/audiovisuals/premis2004/video/guanyadors/78/index.htm>

El projecte OKUPA'T

Donat que som un centre de nova creació i hem generat places vacants, ens hem trobat amb la necessitat d'atendre un gran nombre d'alumnes repetidors que tenen un retard escolar greu i desmotivats, que presenten rebuig al sistema educatiu i, com a conseqüència també conductes antisocials i disruptives.

Per poder atendre millor a tots els alumnes hem creat un nou curs, hem seleccionat un grup de 10 nois/ies de 2n d'ESO, amb 15 anys, repetidors i que, manifesten la intenció d'anar-se'n a treballar. Aquests mateixos alumnes, acostumen a sentir-se motivats a l'hora de realitzar activitats alternatives i de caire menys acadèmic. També hem tingut cura que hi hagin alumnes amb dificultats d'aprenentatge, però que puguin compensar conductes antisocials i facin de model positiu als seus companys. Aquest agrupament previ al projecte Okupa't, l'anomenem Ayaviri Plus

Objectius

- Ajudar a recuperar l'autoestima d'aquests nois/es
- Atendre'ls de manera més ajustada a les seves competències i qualitats personals
- Afavorir l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria.
- Potenciar valors com la responsabilitat, el compromís i l'esforç.
- Orientar els alumnes escolar i professionalment.
- Possibilitar nous marcs d'aprenentatge que potenciïn l'èxit
- Desenvolupar competències que contribueixin al desenvolupament personal, i facilitin una relació social i laboral satisfactòria.
- Ampliar competències bàsiques.

Metodologia Ayaviri Plus

La metodologia emprada s'ha centrat bàsicament en una atenció molt acurada d'aquests nois i noies, amb un seguiment sistemàtic de totes les tasques i actituds. Amb un fort compromís de cooperació sistemàtica, i a tres bandes: professors, pares i ells mateixos.

Hi ha hagut un treball molt fort, socio afectiu, centrat amb el procés personal de l'alumne i de la seva evolució, davant de les tasques i els projectes que hem treballat.

Valorant el procés de creixement de l' alumne, no des de l' avaluació acadèmica sinó des del punt de la seva evolució personal i emocional.

L'avaluació ha estat sistemàtica, i al final de cada sessió, tenint en compte les seves actituds, setmanalment, els alumnes feien les mitjanes de totes les puntuacions i així prenen consciència de la seva evolució.

També hem creat un espai de conversa diari, tant per parlar de temes personals com per establir dinàmiques de grup, intentant crear vincles afectius i d'empatia entre tots.

Hem treballat valors com l' acceptació de les diferències, la tolerància, el respecte, etc.

Els mateixos alumnes han estat els reguladors de les possibles situacions de conflicte, creant nous càrrecs com el de convivència, que gestionaven des de la relació dels iguals.

Hem elaborat projectes que s'acostin als seus interessos i preferències per anar enganxant a aquest nois, potenciant l' esport i activitats de relaxament.

Hem Intentat que totes les activitats siguin positives per a ells i a l'hora puguin lluir davant dels seus companys; per la qual cosa tindrem molta cura amb els espais, noms, etc.

Gaudim d'un espai i un clima d'aula més obert, però també som exigents en les tasques acordades, "menys acadèmiques", però rellevants.

Som rigorosos amb les responsabilitats que pertoquen a les famílies i tenim contactes amb elles quinzenalment.

L'objectiu final d'aquest programa és poder comptar amb aquests alumnes el curs vinent motivats per afrontar amb èxit i il·lusió el camí cap al món pre-laboral.

Criteris per a la selecció de l'alumnat Okupa't

Els alumnes que superin amb èxit la seva estada en el grup Ayaviri Plus seran els candidats a poder participar en el projecte Okupa't. També es podran afegir alguns alumnes que proposin els equips docents sempre i quan reuneixin el perfil adient i no superin un màxim de 10.

SUPORT PSICOPEDAGÒGIC INDIVIDUAL

És el servei que dóna atenció als alumnes amb un seguiment psicopedagògic, tant en la etapa inicial i de diagnòstic, com en el seu seguiment i evolució personal i acadèmica.

També esdevé un servei de recursos i orientació a les famílies ,i als mateixos docents.

És un espai de coordinació entre tots els professionals que intervenen en l'atenció a la diversitat

Aquesta feina la desenvolupen la professional de l'EAP i les psicopedagogues del centre

GRUP AYAVIRI

Atenció a 1er, 2n i tercer d'ESO

Alumnes que presenten un retard escolar generalitzat com a conseqüència d'un rebuig al sistema educatiu. Presenten conductes que distorsionen el ritme de la classe, manifesten la intenció d'anar-se'n a treballar, mostren sempre un desànim en tot el que fa referència a les situacions acadèmiques i no donen un valor al fet de suspendre. En canvi, aquests mateixos alumnes, solen sentir-se motivats a l'hora de realitzar activitats alternatives i de caire menys acadèmic.

La formació: una constant

En el món actual ja mai es deixa d'aprendre. Els canvis a la nostra societat s'esdevenen amb una gran rapidesa i les noves tecnologies ens permeten descobrir nous coneixements i posar en dubte alguns axiomes. Per aquesta raó la formació en un Centre educatiu esdevé una necessitat indispensable. Ja res tornarà a ser com abans i els mestres i els professors han de tenir una gran capacitat per estar al dia.

El Centre realitza anualment un assessorament en aquells àmbits en què vol aprofundir. En els darrers quatre anys hem dut a terme:

- Un assessorament TIC.
- Un assessorament en treball cooperatiu.
- Un assessorament de treball científic.
- Un assessorament en Competència Social.

A més s'han fet cursos de formació al claustre en dues modalitats:

- Internament i per interessos dels cicles.
- Externament al centre per interessos de claustre.

Paral·lelament i un cop al mes, ens intercanviem experiències que duem a terme. D'aquesta manera, ens enriqueixim entre nosaltres mateixos.

L'equip directiu facilita igualment tot tipus de formació individual als seus mestres i professors, donant les facilitats que calguin per aquesta autoformació que després reverteix en el centre.

6. TRACTAMENT DE LA DIVERSITAT

El concepte *diversitat* significa per a nosaltres que els alumnes són diferents entre ells pel que fa al ritme d'aprenentatge, la manera d'aprendre, la informació prèvia, la conducta i la manera de ser, entre d'altres coses. A aquesta diversitat cal afegir-li la derivada de les diferències culturals, de classe social i les deficiències físiques i psíquiques. Això vol dir, en la majoria dels casos, diferenciar el tracte personal, el nivell d'exigència, facilitar la possibilitat d'organitzar-se la feina i fer que la dificultat de l'activitat se centri únicament en l'objectiu d'aquesta.

En definitiva, és assumir el dret a la diferència i donar resposta a diferents ritmes d'aprenentatge i d'habilitats dels alumnes.

L'espai classe

La classe té una estructura clara on els diferents espais estan ben definits, disposant de molts i variats recursos materials que permeten un ventall ampli d'activitats (ordinadors, programari informàtic, Intranet de l'escola, llibres de consulta, de lectura, jocs de taula etc..) Al mateix temps, aquest espai, permet una flexibilitat i distribució en funció de les diferents activitats (lúdiques, d'experimentació, motivadores, creatives, sistemàtiques, i cooperatives) i el tipus d'agrupament, afavorint la participació, l'autonomia i la responsabilitat dels nens.

Tipologies d'agrupaments:

Treball individual:

Ens permet respectar els diferents ritmes de treball. Fomenta la capacitat d'organització i autonomia.

Treball per parelles:

Facilita l'autonomia i la interacció entre alumnes (intercanviar informació, prendre decisions, consensuar...).

Treball en petit grup:

En funció de l'objectiu a aconseguir, els grups poden ser homogenis o heterogenis.

Treball en gran grup:

El treball en gran grup cohesiona el grup classe.

Internivell:

La relació i treball entre classes paral·leles permet que hi hagi més coneixement, més respecte i més cohesió entre els nens d'un grup més nombrós.

Intracicle:

Aquest tipus d'agrupament ens permet una tutorització informal dels més grans cap als més petits de cicle.

Els recursos humans que treballen amb l'equip de mestres i professors:

L'EAP (Equip d'assessorament i orientació psicopedagògica)

El seu funcionament ens serveix per agilitzar les actuacions amb els nens i les possibles solucions. Intervé per:

- Assessorar els mestres sobre les diferents problemàtiques i la recerca de possibles solucions o derivacions.
- Assessorar el grup classe sobre quines són les millors actuacions a fer.
- Orientar a cada etapa i el pas posterior
- Establir i concretar les directrives en els alumnes d'ACI i la gent que intervé en la seva formació.
- Assessorar els mestres de manera professional, les famílies i els propis alumnes.
- Col·laborar amb els serveis externs que fan atenció als alumnes amb NEE. (CDIAPE, CREDA CSMIJ, Assistent social, Administració.)

Educació Especial

L'equip d'atenció a la diversitat del CE Jacint Verdaguer atén a nens amb discapacitats (síndrome de Steiner, amb síndrome de Down, síndrome d'Asperger) , amb altres necessitats educatives especials (nens amb problemes d'atenció i conducta TDHA, de lectoescriptura Dislèxia....) i nens nouvinguts (magrebins, colombians,peruans...)

En cada cas s'elabora un ACI (adaptació curricular individualitzada) que es desenvolupa en activitats individuals i a l'aula ordinària. S'intenta que el nen pugui participar al màxim en les activitats generals de la seva classe.

Les tasques que duu a terme, en coordinació amb la psicopedagoga de l'EAP, són les següents:

- Assessorament als tutors.
- Diagnòstic de nens amb possibles dificultats.
- Intervenció individual amb alumnes amb ACI o dictàmens.
- Intervenció en petit grup i a l'aula com a prevenció a possibles problemes.
- Cerca i elaboració de tota mena de recursos visuals, manipulatiu (jocs), programes informàtics...
- Participació en els agrupaments flexibles.
- Coordinació de tots els professionals implicats en l'elaboració dels ACIS o programacions individuals en aquells casos en què es detecta un desfasament important entre l'evolució i el nivell d'aprenentatge.
- Entrevistes amb les famílies per tal de portar un pla de treball conjunt.
- Derivacions als serveis externs per tal de fer intervencions psicològiques, psiquiàtriques, logopèdiques o d'estimulació.
- Participació en les reunions de Comissió Social (EAP, Benestar Social)
- Participació en l'elaboració del Pla d'acollida en les comissions d'atenció a la diversitat i elaborar estratègies d'adaptació, per consolidar els coneixements de les diferents àrees instrumentals.

Compensatòria

Disposem d'una mestra de compensatòria que intervé amb els nens nouvinguts que arriben al nostre centre sense un coneixement mínim de la llengua i cultura catalana. La seva funció consisteix en:

- Participar en l'elaboració i revisió del Pla d'acollida del centre.
- Participar i revisar el projecte lingüístic de centre.
- Participar juntament amb el tutor, de l'elaboració del Pla Individual del nen nouvingut i del seu seguiment.
- Coordinar-se amb els tutors per aconseguir que l'alumne nou compregui el funcionament del centre i s'hi adapti.
- Intervenció individual i en grup dels nens nouvinguts.
- Buscar recursos (material visual, manipulatiu, programes informàtics, làmines...) per tal de donar resposta a diferents ritmes d'aprenentatge i diferents habilitats dels nens.
- Fer el seguiment del procés d'adaptació de cada alumne per tal d'arbitrar mesures complementàries.
- Participar en la Comissió de la diversitat i proposar accions pertinents per la millora i acolliment de l'alumnat.
- Coordinar-se amb la professional LIC per tal d'establir una bona atenció.

L'agermanament entre alumnes

Basant-nos en el principi que en les escoles unitàries la barreja d'alumnes grans i petits crea un major coneixement i unes relacions humanes molt fortes, l'escola fa anys ja va fer una aposta per aconseguir, dins d'un centre gran, unes condicions similars.

Potenciem la relació de tots els alumnes de l'escola amb els agermanaments entre diferents aules d'alumnes més grans amb algunes dels més petits. Col·laborant i participant en diferents situacions i activitats pràctiques a les aules així com mostrant-se mútuament un intercanvi d'experiències d'activitats (ensenyar experiències, explicar projectes, llegir contes, regalar postals fer jocs...) que permeten un coneixement entre nens dels diferents cicles. Cada nen més gran es fa responsable del seu agermanat més petit i per aquest, l'altre és un referent.

7. TREBALL CONJUNT AMB LA COMUNITAT

La relació amb la comunitat és un altre dels pilars fonamentals del nostre centre educatiu vers el qual s'articula la filosofia de centre.

La comunitat educativa, formada per l'alumnat i les seves famílies, el professorat, el personal no docent i les diverses institucions de la vila, és la base de l'actuació educativa del centre i és on se centren bona part dels esforços i tasques que es desenvolupen amb l'objectiu d'assolir la projecció del centre a través del treball conjunt i de l'articulació d'actuacions en diferents àmbits de manera que s'assoleixi una veritable coparticipació entre els seus membres.

Treball equip directiu - AMPA

Aquest eix és sens dubte el nucli d'aquest treball conjunt atès que a partir d'aquesta estreta col·laboració s'articulen les directrius de gestió del centre.

La col·laboració s'estableix a partir de la reunió entre la Junta de l'AMPA del centre i els equips directius de Primària i Secundària. En aquestes trobades, que tenen una periodicitat mensual, es fixen pressupostos, es coordinen els diferents serveis, es concreten actuacions i participacions en festes, actes del centre i es debaten temes de millora...

Aquesta col·laboració entre iguals a l'hora de la presa de decisions i l'excel·lent clima de relació entre ambdues institucions és sens dubte un punt clau en aquest aspecte de la relació amb la comunitat.

Clima escolar. Conclusions a partir de la valoració del Pla d'Autonomia de centres

La valoració d'aquest punt ha resultat un dels punts forts del centre en l'avaluació d'auditoria externa que es va realitzar durant el curs escolar 2005-2006.

La filosofia de centre es basa en la premissa que la bona imatge del centre gràcies a la participació de tota la comunitat educativa afavoreix els missatges que els pares i mares donen als seus fills i filles, la qual cosa repercuteix en un major interès de l'alumne pel propi centre i per la seva pròpia formació.

La implementació d'aquesta filosofia passa per tot un ventall d'actuacions:

A nivell intern:

- Participació dels pares i mares en els tallers de l'escola, les sortides i les festes populars.
- La difusió de les *Receptes per educar* (activitat mensual que duen a terme dues psicòlogues contractades per l'AMPA per ajudar a les famílies en diferents temes d'educació) com a punt de reflexió i ajut davant dels problemes amb què es puguin trobar les famílies amb els seus fills.
- La difusió del *Full informatiu* com a mitjà de mostra de bones actituds.
- L'organització de festes dirigides a pares i mares per afavorir les trobades i el coneixement entre els mateixos.
- La potenciació de la figura del delegat/da pare/mare d'aula per tal de dinamitzar les relacions entres els pares i mares i fer de pont amb el centre respecte de les propostes sorgides. Els objectius que els/les delegats/des es proposen anualment treballar són:
 - Captar els interessos dels pares de la classe per transmetre'ls als equips directius o junta de l'AMPA
 - Dinamitzar els actes de classe o d'escola (xerrades, conferències, tallers, biblioteca de pares)
 - Participació en els jurats dels Jocs Florals
 - Facilitar la bona convivència entre els pares de la classe duent a terme actes lúdics per compartir amb els nens i nenes estones d'esbarjo.
 - Suggestir idees i estratègies
 - Fer trobades de delegats per intercanviar opinions i contrastar idees.

A nivell extern:

- Participació en actes de la vila, per afavorir una dinàmica de participació i col·laboració entre els diferents estaments i centres de la vila.
- Ús pedagògic de diferents entitats de la vila (Biblioteca, Centre cívic...) tot fent sortides a les mateixes per realitzar activitats i treballs a partir dels materials que s'ofereixen.

- Organització de xerrades i visites a exposicions, a l'Ajuntament, a centres culturals...

Relació amb el centre

Portes obertes

Aquesta és una activitat que permet el contacte directe entre el centre i les famílies. És una activitat lúdica, festiva i d'interrelació que se celebra cada any en diumenge -prèvia al procés de preinscripció- i que té com a objectiu mostrar l'escola (infraestructures, reformes fetes...) i el projecte educatiu a través de diferents actes com ara la visita del centre, els diferents parlaments i diverses activitats lúdiques (actuació de l'orquestra, de grups d'animació infantils i juvenils, joguines inflables, parades de productes de comerç just).

A banda d'això, durant tota la jornada es duu a terme una atenció als pares i mares en allò que vulguin preguntar i es pot gaudir de diferents audiovisuals sobre el funcionament de l'escola i els projectes realitzats durant el curs escolar.

Portes obertes a les classes

Aquesta és una activitat del tot innovadora que es realitza durant tota una setmana i que coincideix també amb el període de preinscripció de l'alumnat.

L'activitat consisteix en obrir les classes de Primària i Secundària durant l'horari escolar perquè els pares i les mares que ho vulguin puguin assistir i participar en directe en el desenvolupament d'una classe i puguin copsar l'ambient i la metodologia de treball d'un dia de classe qualsevol.

Aquest és el segon any que s'ofereix aquesta activitat que valorem de forma excel·lent per les possibilitats de relació que ofereix entre els mestres i professors i les famílies.

Serveis que ofereix l'escola

- Menjador escolar.
- Servei d'acollida matinal, migdia i tarda.
- Servei d'Internet per a pares i mares.
- Activitats extraescolars.
- Biblioteca.
- Esplais d'estiu.
- Atenció a pares i mares per solucionar problemes amb els seus fills.
- Escola de pares i mares.

8. EL CONTROL I L'AVALUACIÓ COM A MITJÀ DE MILLORA

L'avaluació en tota tasca s'esdevé un factor imprescindible de millora i vigilància.

No es pot filosofar, canviar les coses i que els resultats no siguin millors. Per aquest motiu, el seguiment de totes les tasques que es duen a terme i dels coneixements que adquireixen els nostres alumnes esdevé una obligació d'escola.

En aquest sentit el centre du a terme, a més de les avaluacions contínues, un altre tipus d'avaluació interna. Els alumnes realitzen una sèrie de proves per tal de ser avaluats en dos aspectes cabdals:

- El càlcul mental
- La comprensió lectora

Els resultats de totes aquestes proves avalen que el camí que seguim és el correcte. Els resultats dels darrers anys han estat molt positius i molt per sobre de les mitjanes de Catalunya.

Mostrem a continuació les proves de competències bàsiques d'aquest curs i les proves de càlcul mental amb les mitjanes de Catalunya.

Competències bàsiques

L'escola porta sis anys el al línia del que ara s'anomena Competències Bàsiques. La nostra reflexió és fruit d'anys d'investigació i postes en comú sobre els canvis socials que afecten als nostres alumnes. En aquest sentit reproduïm un article que hem publicat al respecte:

Formar i educar en la societat del coneixement és tot un nou repte.

La realitat que estem vivint ara no és la mateixa de la que hi havia només fa deu anys. En pocs anys la societat ha canviat moltíssim, gairebé de manera vertiginosa. Hem passat d'una societat industrial o postindustrial al que avui molts anomenem societat del coneixement. Se'n diu del coneixement perquè els processos econòmics ja no es basen en la producció de béns materials, i el coneixement i la informació hi juguen un paper molt destacat. Aquesta societat exigeix una formació continua i és per això que a partir d'ara mai no podrem deixar de reciclar-nos, mai no podrem deixar d'aprendre. Aquesta realitat evidencia la necessitat d'aprendre a aprendre.

La societat del coneixement requereix unes noves maneres d'organitzar l'educació. Masses coses han canviat en el nostre món com per seguir fent el mateix, o maquillat de diferents maneres. El canvi ha de ser en el fons, no en les formes i cal fer de l'educació un mitjà útil per a la vida. Cal treballar l'excel·lència entesa com la formació de l'individu preparat per afrontar els reptes que es trobarà al llarg de la vida i saber-los superar de manera eficaç i afectiva.

En aquest nou context, el mestre o professor té un nou repte i un paper molt important però diferent. El mestre ja no és l'única font del saber com tradicionalment havia estat, ara la informació resta a la xarxa. Les classes magistrals ja no tenen sentit i els nostres alumnes ja no aprenen de la mateixa manera que vam aprendre nosaltres. Deixa, doncs, de tenir sentit la transmissió d'informació de manera unidireccional. Ara toca jugar amb e

Illa, amb propostes engrescadores, per aconseguir desenvolupar les competències bàsiques necessàries per a viure i conviure en societat.

Però cal no confondre adquisició de informació amb coneixement tramesa, conceptes els dos mal entesos i font dels principals problemes de l'educació. L'adquisició del coneixement és una cosa més complexa que no pas la transmissió d'informació, no és una tasca fàcil, requereix d'una preparació clara dels entorns d'aprenentatge per tal que es pugui desenvolupar i és un repte personal que cada u ha d'anar adquirint de manera individual.

L'escola, per aconseguir desenvolupar el coneixement en els seus alumnes, té un seguit de reptes i uns objectius molt diferents dels que havíem tingut fins ara respecte a com hem d'ensenyar i educar. Aquests reptes passen per crear l'entorn adequat que faciliti el procés i ajudi a cada alumne a desenvolupar-se de manera individual i col·lectiva i sàpiga extreure l'excel·lència de cada un d'ells. Aquest ha de ser realment el repte de l'educació del segle XXI, un repte que s'ha de basar en una bona formació i preparació dels nostres professionals de l'educació.

Societat actual, informació i coneixement s'esdevenen tres grans factors a tenir present a l'hora de planificar les competències bàsiques i els entorns d'aprenentatge. D'aquí sorgeix la necessitat de prendre consciència d'on som, cap on volem anar i quina és la millor manera per aconseguir-ho. Implica un gran coneixement del món i de les necessitats bàsiques que tota persona ha de tenir per poder-se desenvolupar. Implica també dur a terme quatre grans transformacions: l'estructuració del currículum, la metodologia basada en un canvi de rol del mestre o professor, els recursos a emprar i les infraestructures que cal modificar. L'escola ha de ser un reflex de la realitat per poder-se preparar per ella i per poder-la millorar, ja no pot seguir sent un oasi.

Jacques Delors, en el seu informe de la UNESCO elaborat el 1996, feia referència a tres grans reptes de la societat del coneixement: saber ser, saber estar i saber fer i el pas del temps li han donat la raó. Tradicionalment l'escola educava única i exclusivament en el saber fer, però d'una manera limitada val a dir, ja que l'objectiu es basava en l'aprenentatge dels fets. Posteriorment i amb la LOGSE, es va donar importància als conceptes, procés que encara s'està en vies de desenvolupar realment en la majoria de Centres. Ara fem un pas més que són les competències bàsiques que inclouen els tres grans objectius marcats per Delors, però la seva aplicació requereix, hem dit, d'una bona formació sense la qual tornarem a cometre el mateix error on les lleis canvien per millorar, però el sistema segueix fent el mateix de sempre i de la mateixa manera.

Però encara no hem explicat que són les competències bàsiques i com s'organitzen dins del currículum.

La LOE marca dos tipus de competències bàsiques i les classifica com competències transversals i competències específiques. Les primeres van

Iligades a la construcció del coneixement i les segones a la visió del món i com viure-hi i conviure-hi. Per simplificar jo les definiria com la utilitat pràctica d'allò que ensenyem i que ens serà útil.

Cal planificar el currículum de manera diferent de com ho hem anat fent fins ara. Sempre ens han marcat els objectius a aconseguir i a partir dels quals planificàvem els continguts. Ara hem de partir en primer lloc d'allò que és útil per a la vida en el sentit més ampli i des del punt de vista del creixement de l'intel·lecte, de la preparació constant per a l'aprenentatge i per a les relacions que s'estableixen en una societat comunicada i complexa com la nostra.

És un joc de doble entrada, per una costat tenim els continguts i per l'altra les activitats pràctiques i funcionals que durem a terme. Al mig planificarem el seu desenvolupament, els objectius i la metodologia a seguir per tal d'aconseguir desenvolupar en els nostres alumnes les competències bàsiques i la utilitat d'allò que se'ls ensenya.

Tant els continguts com les activitats han de tenir en compte el context en el que es desenvolupen. Cal ser coneixedors de cap on va el món i la realitat dels nostres alumnes. L'escola no pot seguir ensenyant el de sempre, cal reestructurar els objectius que volem assolir amb els nous continguts per tal de fer útil a la vida el pas per l'escola.

Ens han dit en moltes ocasions que la LOE ver la LOGSE no varia massa, i és cert, el que no ens han dit és que l'aplicació real de la LOGSE no s'ha produït a la pràctica en la majoria dels centres i que ara, al anar un pas més enllà en la LOE, els que no van fer el primer canvi els queda molt de camí encara.

Per tal de planificar les competències bàsiques cal en primer lloc disposar d'una organització que faci possible la seva inclusió i prepari el context en el qual es desenvoluparà. El nostre Centre organitza el currículum i l'horari de la següent manera:

- El treball de les 3R (llegir, escriure i l'àritmètica). Treball on el paper del mestre o professor com a transmissor d'informació classificada és imprescindible per accelerar el procés d'aprenentatge. L'altra objectiu social que es treballa en aquest apartat és l'atenció.

- El treball sistemàtic. Són activitats d'autoaprenentatge bàsic que serviran per a ser útil en el treball real de construcció del coneixement. En aquí té cabuda el pla de treball (entès com els deures setmanals, la seva organització i la obligatorietat d'acabar-los), la lectura silenciosa, les tècniques d'estudi i el treball memorístic. L'objectiu social a aconseguir és l'esforç individual.

- El treball cooperatiu. On realment es desenvolupa el coneixement i on es imprescindible la creació dels entorns d'aprenentatge. Interactuen amb els altres, donant responsabilitats, és quan els alumnes prenen consciència del seu aprenentatge. Ells han de ser els protagonistes, no els mestres o professors. Ells han de resoldre en equip les propostes de treball, els projectes d'investigació. No cal dir que és en aquest apartat on el treball de sociabilització pren més força. Els alumnes s'han de posar d'acord, tots han de ser útils al grup

Podríem dir que el treball de les 3R i el treball sistemàtic són necessaris

per aconseguir el tercer gran objectiu que és el treball cooperatiu, on es desenvolupen la major part de les Competències Bàsiques, el coneixement i la preparació per a la vida. En el treball cooperatiu sorgeixen els dubtes, els conflictes, l'exigència per part de l'igual i és el lloc on s'ha de resoldre tots i cada un dels mateixos, amb l'avantatge que tenen al seu costat el mestre o professor que els pot donar un cop de ma, ajudar-los i orientar-los.

Però per dur-ho a la pràctica no podem obviar els instruments intel·lectual que ajuden en aquesta fita, les tecnologies pròpies de la generació dels nostres alumnes. Això suposa, per un costat una gran despesa econòmica i per l'altra una formació constant dels nostres professionals de l'educació. Sense una formació que tingui present les metodologies i els instruments, es fa difícil un canvi dins del nostre sistema educatiu. Qualsevol empresa per desenvolupar-se i per evolucionar, necessita actualment una inversió constant en tecnologia i en formació, ja no tant sols per produir més, sinó per adquirir més coneixements que permetin millorar la societat. Pensem sinó en l'evolució que ha tingut el món de la medicina gràcies a aquestes tecnologies. Qui aniria a un metge que encara utilitzés les velles?. Aquests nous recursos ens permeten dur a terme activitats competencials que abans eren de difícil aplicació dins del context educatiu. Fer muntatges de robòtica, comunicar-se amb altres centres, intercanviar opinions, fer presentacions al grup classe, crear animacions o petits audiovisuals, prendre dades estadístiques, dur a terme un programa de ràdio, editar una revista o disposar de la informació necessària en qualsevol moment, entre moltes altres coses, ens permet treballar d'una altra manera i dur l'escola al lloc que li correspon.

Hem d'educar doncs per a la vida. Per entendre-la i millorar-la. Hem de deixar de fer coses que ja no serveixen i maneres d'educar obsoletes per molt còmodes que siguin pels mestres i professors. El rol del bon educador passar per la preparació dels entorns d'aprenentatge en els quals es desenvolupin les condicions per treballar les competències. El seu rol és de preparació i no tant el de transmissor. Ha de posar en contacte els alumnes amb la informació, de tal manera que, juntament amb el context del treball cooperatiu, s'esdevingui un aprenentatge real. Ha de saber treballar en equip i no de manera individual o entre els mateixos especialistes, ha de saber extreure l'excel·lència en les capacitats de cada nen i nena, no pensar tant en la seva especialitat, sinó en la formació global com a persona capacitada per decidir i optar a allò que vulgui aconseguir. En el mestre o professor recau la responsabilitat de despertar l'interès per a l'escola que ha de ser un reflex de la vida. En moltes ocasions els alumnes aprenen moltes més coses fora del Centre que no pas dins d'aquest espai privilegiat. I això no pot continuar d'aquesta manera. Els alumnes han de veure l'escola com un lloc privilegiat per a les seves necessitats humanes i formatives, han d'agafar el gust a ser els protagonistes de la seva formació. Però cal adequar l'escola a les necessitats del moment i cal fer d'ella un autèntic reducte de la formació humana i intel·lectual.

L'eficàcia de les competències bàsiques depèn de les activitats que duem a

terme i de com les duem a terme. Però l'escola ha de dur a terme un seguit de reflexions com: els recursos que hem de fer servir, el com fem el canvi, debatre qüestions molt arrelades i que són poc útils com poden ser la utilitat dels llibres de text, pensar en com organitzem els espais de l'escola o de l'aula, en com resoldre la manca d'hores de preparació i de reunió dels equips docents, en els horaris del currículum i la seva organització, quines mancances tenim com a centre i sobretot com fem la formació constant dels nostres professionals.

La idea d'escola és aquella que ensenya a aprendre al llarg de la vida i per a la vida, però això parteix d'una reflexió profunda i d'una valentia per a dur a terme el canvi.

Aquest camí no el pot fer només l'escola, l'administració educativa ha de posar els fonaments perquè sigui possible dur-ho a terme. Els països que treuen millors resultats són aquells on l'intervencionisme de l'estat en el currículum és menor i on l'autonomia dels Centres és major. No obstant això va acompanyat d'una gran responsabilitat que no sempre es vol adquirir. Ara tenim aquesta oportunitat, aprofitem-la!